

Toimittaja K. Kukkonen.
 Professori H. Kyrklund.
 Johtaja R. J. Laurén.
 Toimittaja A. E. Leino.
 Vanhempi oikeusneuvosmies G. Leopold.
 Metallityömies A. Lindroos.
 Rouva E. Malin.
 Rakennusmestari A. V. Malmi.
 Insinööri E. Moring.
 Johtaja M. M. Muoniovaara.
 Johtaja J. Nurminen.
 Filosofiantohtori B. Nybergh.
 Sähkötyömies O. Oksanen.
 Pankinjohtaja W. Paersch.

Kirkkoherra E. W. Pakkala.
 Teollisuusneuvos P. Pero.
 Kirjelajittelija P. Rahikainen.
 Ylim. professori U. Saalas.
 Järjestösihteeri E. Sallila.
 Johtaja T. Salmio.
 Tarkastajatar M. Sillanpää.
 Ylioppilas C. Sundström.
 Lehtori K. U. Suomela.
 Johtaja B. Tallberg.
 Työnvälityskonsulentti T. Uski.
 Pianoteknikko J. Virtanen.
 Filosofianmaisteri T. von Wright.
 Dosentti Hj. Öhman.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajana toimi ¹⁾ kertomusvuonna vt Lindfors ja varapuheenjohtajana vt Tanner.

Kaupunginvaltuuston valmisteluvaliokuntaan kuuluivat ²⁾ mainittuna vuonna valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä vtt Göndahl, Harvia, Hjelmmann, Huotari, Norrmén, Nurminen, Salovaara, Tollet ja Udd.

Kaupunginvaltuuston ensimmäisenä sihteerinä toimi lakitieteenkandidaatti E. Cavonius ja toisena sihteerinä filosofianmaisteri K. Rein.

Kaupunginvaltuusto kokoontui kertomusvuonna 21 kertaa.

Vuoden varrella saapui 785 asiaa. Näistä ja vuoden alussa edellisestä vuodesta jäljellä olleista 107 asiasta ratkaistiin 704 ja poistettiin kirjoista 39, kun taas v. 1931 siirrettiin 149 asiaa.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjain pykäläluku oli kertomusvuonna 645 ja valtuuston puolesta lähetettyjen kirjelmien luku 836.

Kaupunginvaltuuston v. 1930 käsittelemistä asioista mainittakoon seuraavat:

A. Kaupungin kiinteää omaisuutta koskevat asiat.

1. Kaupungin asemakaavaa koskevat kysymykset.

Vahvistettuja kaupungin asemakaavanmuutoksia. Sisäasiainministeriö vahvisti ³⁾ joulukuun 17 p:nä 1929 kaupunginvaltuuston samana vuonna hyväksymän ⁴⁾ XIV kaupunginosan luoteisosien kaupungin asemakaavan muutosehdotuksen. Samana päivänä mainittu ministeriö vahvisti ³⁾ kaupunginvaltuuston v. 1929 tekemän, XIV kaupunginosan korttelin n:o 521 b kaupungin asemakaavanmuutosta koskevan päätöksen ⁵⁾.

Kaupunginvaltuuston niinikään v. 1929 tekemän päätöksen ⁴⁾, mikä koski VII kaupunginosan korttelin n:o 185 kaupungin asemakaavanmuutosta, kyseinen ministeriö vahvisti ⁶⁾ tammikuun 25 p:nä.

¹⁾ Valt. pöytäk. 8 p. tammik. 1 §. — ²⁾ S:n s:n 2 § ja 18 p. kesäk. 4 §. — ³⁾ S:n 12 p. helmik. 1 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1929 kert. s. 7. — ⁵⁾ S:n s. 5. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. 26 p. helmik. 4 §.

Kaupunginvaltuuston samaten v. 1929 tekemän päätöksen¹⁾, joka koski VII kaupunginosan korttelin n:o 101 Etelärantatien tontin n:o 2 kaupungin-
asemakaavanmuutosta, sisäasiainministeriö vahvisti²⁾ helmikuun 17 p:nä.

Kaupunginvaltuuston v. 1929 tekemän IV kaupunginosan korttelin n:o 154 kaupunginasemakaavanmuutosta koskevan päätöksen³⁾ mainittu ministeriö vahvisti⁴⁾ maaliskuun 18 p:nä.

Korttelia n:o 331 koskeva kaupunginasemakaavanmuutos. Asunto-osakeyhtiö Pengerkatu 7 ja Helsingin Sokeainyhdistys, joista edellinen omisti XI kaupunginosan korttelissa n:o 331 Pengerkadun varrella olevan tontin n:o 7 ja jälkimmäinen tontin n:o 11 saman kadun varrella, anoivat että sanotun korttelin viemärijohtoa varten tarkoitettu kuja saatettaisiin kuntoon ja avattaisiin yleiselle liikenteelle. Puhtaanapitohallituksen ja rakennustarkastuskonttorin puolelta tätä anomusta rahatoimikamari katsoi, että rakennus-
rajoja järjestelmällä kävisi mahdolliseksi järjestää mainitun kadun varrella olevien tonttien n:ot 5, 7 ja 9 kohdalle liikenteelle kyllin leveä ala. Rakennuskonttorin kaupunginasemakaavaosaston sen jälkeen laatiman kaupungin-
asemakaavan muutosehdotuksen mukaan pysyisi tontin n:o 11 kohdalla oleva kuja muuttumattomana, jota vastoin kuja kaupungin omistaman tontin n:o 9 ja tontin n:o 7 kohdalla muutettaisiin 8.5 m:n levyiseksi sekä johdettaisiin pitkin tontin n:o 9 pohjoisrajaa sen n. 7 m leveän porttikäytävän läpi Pengerkadulle saakka. Rakennusrajoilla niinkään määrättäisiin, ettei kujaa lähinnä olevia tontin osia vastedes saisi käyttää rakennustarkoituksiin, ja mainittu asunto-osakeyhtiö oli ilmoittanut suostuvansa tähän tarkoitukseen luovuttamaan tontin n:o 7 pihamaan takaosan. Kamarin esityksestä ja maistraatin puolelta asiaa kaupunginvaltuusto päätti⁵⁾ hyväksyä laaditun ehdotuksen kaupunginasemakaavan muuttamiseksi sekä alistaa sen valtioneuvoston harkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Erinäisiä XI ja XII kaupunginosan kortteleita koskeva kaupunginasemakaavanmuutos. Rahatoimikamari lähetti kaupunginvaltuuston harkittavaksi rakennuskonttorin kaupunginasemakaavaosaston laatiman, kaupungin yleisten töiden hallituksen v. 1926 hyväksymän ja myöhemmin uudestaan muodostaman kaupunginasemakaavan muutosehdotuksen, jonka tarkoituksena oli leveämmän ja mukavamman kulkuväylän aikaansaaminen Sturenkadun leventämisestä ja oikaisemisen Aleksis Kiven kadulta sen lounaispäähän ja Josafatinkadun leventämisen ja oikaisemisen tästä kohdasta Helsinginkadulle sekä viimeksimainitun kadun kaltevuussuhteiden tarkistuksen Josafatinkadun ja rautatienikäytävän väliseltä osalta. Lähinnä ehdotus koski Sturenkaduksi nimitettävän Josafatinkadun länsiosan varrella sijaitsevia kortteleita n:ot 354 a ja 354 b, sekä Sturenkadun varrella olevia kortteleita n:ot 356, 357, 372, 364 ja 369, minkä ohella ehdotettiin pienempiä, kulkuväylästä etäämpänä olevia kortteleita n:ot 311, 322 ja 353 koskevia muutoksia. Kaikki nämä korttelit olivat myymättömiä ja niiden asutorkortteliluonne oli esityksessä säilytetty lukuunottamatta korttelia n:o 354 a, jonka uudessa muodossaan oli havaittu huonommin sopivan asutontteihin jaettavaksi ja joka sen vuoksi olisi varattava jollekin julkiselle rakennukselle. Kaupunginasemakaava-
arkkitehdin laskelman mukaan kaupunginasemakaavanmuutoksesta johtuvat työt maksaisivat n. 3,900,000 markkaa, mikä kustannus voitaisiin jakaa useammille vuosille.

¹⁾ Ks. v:n 1929 kert. s. 9. — ²⁾ Valt. pöytäk. 19 p. maalisk. 4 §. — ³⁾ Ks. v:n 1929 kert. s. 8. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. 16 p. huhtik. 5 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. lokak. 10 §.

Rahatoimikamarin ehdotuksen mukaisesti, johon maistraattikin yhtyi, kaupunginvaltuusto päätti¹⁾ puolestaan hyväksyä kaupunginasemakaavan muutosehdotuksen sekä alistaa sen sisäasiainministeriön harkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Runeberginkadun tonttia n:o 23 koskeva kaupunginasemakaavanmuutos. Kaupunginvaltuuston v. 1928 luovutettua²⁾ uuden ruotsinkielisen tyttölyseon talon paikaksi uuden tontin m. m. ehdoin, että tähän tarkoitukseen aikaisemmin luovutettu XIII kaupunginosan korttelissa n:o 418 oleva Runeberginkadun tontti n:o 23 jälleen palautettaisiin kaupungille, kaupungin yleisten töiden hallitus oli v. 1929 lähettänyt rahatoimikamarille rakennuskonttorin kaupunginasemakaavaosaston laatiman viimeksimainitun tontin asemakaavan muutosehdotuksen, mikä koski tontin käyttämistä asuntotarkoitukseen. Kamari oli kuitenkin palauttanut ehdotuksen hallitukselle antaen sille tehtäväksi uuden ehdotuksen tekemisen asiasta. Tämän johdosta hallitus lähetti kyseistä asemakaavanmuutosta koskevan uuden ehdotuksen, piirustuksen n:o 1,156, mutta kannatti puolestaan alkuperäistä ehdotusta pitäen sitä kaupungille taloudellisesti edullisempänä. Koska uusi ehdotus kamarin mielestä sisälsi rakennustaiteelliselta kannalta edullisemman asian ratkaisun ja koska sen mukaan Arkadiankadun puolelle voitaisiin järjestää n. 816 m² käsittävä istutus, kamari ehdotti v. 1930 valtuustolle osoittamassaan esityksessä, että n:o:ksi 1,156 merkitty mainitun tontin kaupunginasemakaavan muutosehdotus hyväksyttäisiin sekä alistettaisiin valtioneuvoston harkittavaksi ja vahvistettavaksi. — Maistraatin yhdyttyä kamarin esitykseen kaupunginvaltuusto hyväksyi³⁾ sen.

Myöhemmin maistraatti ilmoitti⁴⁾, että sisäasiainministeriö huhtikuun 29 p:nä oli vahvistanut kaupunginvaltuuston päätöksen.

Lönrotinkadun länsipäätä koskeva kaupunginasemakaavanmuutos. Lönrotinkadun jatkamista koskevan asian⁵⁾ yhteydessä rahatoimikamari oli antanut kaupungin yleisten töiden hallituksen tehtäväksi laadittua ehdotuksen asian aiheuttamaksi mainitun kadun länsipään asemakaavan muutokseksi. Kamarin ja maistraatin puollettua hallituksen tämän johdosta kamarille lähettämää ehdotusta, joka koski ainoastaan kaupungille kuuluvaa katumaata, kaupunginvaltuusto päätti⁶⁾ hyväksyä mainitun ehdotuksen sekä alistaa sen valtioneuvoston harkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Uulla hautausmaata koskeva kaupunginasemakaavanmuutos. Kaupunginvaltuuston v. 1929 päätettyä⁷⁾ uuden hautausmaan laajentamista varten luovuttaa Helsingin evankelis-luterilaisille seurakunnille pinta-alaltaan n. 60,000 m² suuruisen lisäalueen Hietaniemeltä, rakennuskonttorin kaupunginasemakaavaosasto laati tarpeellisen asemakaavan muutosehdotuksen. Ehdotuksen, jota kaupungin yleisten töiden hallitus, rahatoimikamari ja maistraatti puolsivat, kaupunginvaltuusto hyväksyi⁸⁾ ja alisti sisäasiainministeriön harkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Korttelin n:o 479 b tonttien yhdistäminen. Suomen punaisen ristin anottua saada lunastaa XIV kaupunginosan korttelissa n:o 479 b Punaisen-Ristin kujan varrella olevat tontit n:ot 2 ja 4 rahatoimikamari oli antanut kaupungin yleisten töiden hallituksen tehtäväksi sellaisen kaupunginasemakaavan muutosehdotuksen laatimisen, että nämä tontit rakentamisen helpottamiseksi yhdistettäisiin yhdeksi tontiksi. Hallituksen tämän jälkeen antama ehdotus

¹⁾ Valt. pöytäk. 8 p. lokak. 9 §. — ²⁾ Ks. v:n 1928 kert. s. 18. — ³⁾ Valt. pöytäk. 12 p. helmik. 5 §. — ⁴⁾ Sn 21 p. toukok. 6 §. — ⁵⁾ Ks. tätä kert. s. 57 — ⁶⁾ Valt. pöytäk. 29 p. lokak. 13 §. — ⁷⁾ Ks. v:n 1929 kert. s. 16. — ⁸⁾ Valt. pöytäk. 12 p. marrask. 4 §.

sisälsi vain ne muutokset, että puheena olevain tonttien välinen raja sekä mainittua kujaa vastaan olevat rakennusraajat poistettaisiin ja siten syntyvä uusi tontti saisi merkinnän n:o 3 c. Sitten kun tontin luovutuskysymys oli ratkaistu¹⁾ myönteisesti kaupunginvaltuusto päätti²⁾ kamarin ehdotuksesta ja maistraatin asiaa puollettua hyväksyä laaditun ehdotuksen sekä alistaa sen valtioneuvoston harkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Myöhemmin maistraatti ilmoitti³⁾, että sisäasiainministeriö syyskuun 19 p:nä oli vahvistanut asemakaavan muutosehdotuksen.

Liisanpuistikon uudestijärjestely ja sitä ympäröivien katujen päällystäminen uudelleen. Kaupungin yleisten töiden hallitus esitti, että rakennuskonttorin kaupunginasemakaavaosaston laatiman piirustuksen mukaan jossain määrin lisättäisiin Liisanpuistikon pinta-alaa, että puisto tehtäisiin neliskulmaiseksi ja varustettaisiin käytävillä sekä että sitä ympäröivät kadut tasoitettaisiin uudelleen ja päällystettäisiin amiesitillä. Näiden töiden kustannukset nousivat 295,000 markkaan, josta 50,000 markkaa puisto- ja 245,000 markkaa katutöihin, ja ottaen huomioon linja-autoliikenne näillä kaduilla olisi ainakin jälkimmäiset työt suoritettava jo v. 1931. Rahatoimikamarin ehdotuksesta, se kun katsoi, että kummatkin työt oli suoritettava yhtäjaksoisesti, kaupunginvaltuusto päätti⁴⁾ hyväksyä Liisanpuistikon uudestijärjestelyehdotuksen ja kehoittaa kamaria aikanaan ryhtymään kaikkiin asian vaatimiin toimenpiteisiin.

Lausunto tonttien korkeusasemien muuttamisesta. Kaupungin yleisten töiden hallitus oli vahvistettujen kaupunginasemakaavanmuutosten⁵⁾ johdosta laadittanut ehdotukset XI kaupunginosan korttelin n:o 345, XIV kaupunginosan korttelien n:ot 499, 500 ja 505 sekä samoin XIV kaupunginosan korttelin n:o 479 b tonttien korkeusasemien muuttamiseksi. Rahatoimikamarin lähetettyä nämä ehdotukset omine puoltolauseineen maistraatille ja tämän pyydettyä niistä kaupunginvaltuuston lausuntoa valtuusto päätti⁶⁾ lausunnoissaan ilmoittaa, ettei se kyseisen ehdotuksen johdosta ollut havainnut syytä muistutuksiin.

Makasiinikorttelien n:ot 787 ja 788 jaoituskaava. Kaupungin yleisten töiden hallitus oli rahatoimikamarin kehoituksesta antanut rakennuskonttorin kaupunginasemakaavaosaston laatia ehdotuksen XX kaupunginosan korttelien n:ot 787 ja 788 jaoituskaavaksi, joihin kortteleihin oli tarkoituksena rakentaa 12 m:n korkuiset makasiinirakennukset tulenkestävästä aineesta ja julkisivupiirustusten tarkastustoimikunnan hyväksymien julkisivukaavioiden mukaisesti. Kamarin ja maistraatin puollettua ehdotusta kaupunginvaltuusto hyväksyi sen⁷⁾.

Korttelin n:o 818 jaoituskaavan muutos. Kaupunginasemakaava-arkkitehdin laatiman ehdotuksen Käpylässä olevan korttelin n:o 818 jaoituskaavan muutokseksi, joka aiheutui kaupunginvaltuuston v. 1927 tekemästä, mainitun korttelin viereisen urheilukentän laajentamista pohjoiseen koskevasta päätöksestä⁸⁾, valtuusto hyväksyi⁹⁾ kaupungin yleisten töiden hallituksen ja rahatoimikamarin sitä puollettua. Mainitun korttelin pinta-ala väheni sen johdosta 6,072 m²:stä 5,000 m²:iin.

Korttelien n:ot 885, 886 ja 887 jaoituskaavan muutos. Suunnitellun paloaseman paikan siirtämistä¹⁰⁾ ja korttelin n:o 885 siitä johtuvaa laajentamista

¹⁾ Ks. tätä kert. s. 19. — ²⁾ Valt. pöytäk. 11 p. kesäk. 3 §. — ³⁾ S:n 29 p. lokak. 3 §. —

⁴⁾ S:n 8 p. lokak. 15 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1929 kert. s. 9 sekä tätä kert. s. 5. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. 22 p. tammik. 2 §, 19 p. maalisk. 5 § ja 29 p. lokak. 4 §. — ⁷⁾ S:n 7 p. toukok. 12 §. —

⁸⁾ Ks. v:n 1927 kert. s. 43. — ⁹⁾ Valt. pöytäk. 26 p. helmik. 9 §. — ¹⁰⁾ Ks. tätä kert. s. 23.

koskevan asian yhteydessä kaupungin yleisten töiden hallitus oli antanut rakennuskonttorin kaupunginasemakaavaosaston laatia ehdotuksen Käpylässä olevien korttelien n:ot 885, 886 ja 887 jaoituskaavan muuttamiseksi. Ensinmainitun korttelin raja oli tässä ehdotuksessa siirretty 25 m. koilliseen ja kortteleista n:ot 886 ja 887 edellinen varattu jonkin julkisen rakennuksen paikaksi ja jälkimmäinen pääasiallisesti puistikoksi. Rahatoimikamarin puoleltua tätä ehdotusta kaupunginvaltuusto hyväksyi sen¹⁾.

Kunnalliskodin ja Hämeentien välisen alueen jaoituskaava. Kaupungin yleisten töiden hallitus lähetti omine puoltolauseineen kaupunginasemakaava-arkkitehdin laatiman kunnalliskodin ja Hämeentien välisen alueen jaoituskaavaehdotuksen rahatoimikamariin, ja kamarin sekä maistraatinkin puoleltua ehdotusta kaupunginvaltuusto hyväksyi sen²⁾.

Hämeentien, Verkkosaaren, Vanhankaupungin selän ja Vantaanjoen suun välisen alueen alustava jaoitusuunnitelma. Kaupungin yleisten töiden hallitus oli omine puoltolauseineen lähettänyt rahatoimikamarille kaupunginasemakaava-arkkitehdin laatiman koko Hämeentien, Sörnäisten niemekkeen, Vanhankaupungin selän ja Vantaanjoen suun välisen alueen jaoituskaavaehdotuksen. Tähän oli piirretty rakennuskonttorin satamaosaston laatima Sörnäisten niemekkeen uudelleenjärjestelyä koskeva ehdotus, jonka mukaan Hana- ja Sompasaari liitettäisiin satama-alueeseen, satamaraitteet yhdistettäisiin suoraan Verkkosaaren länsipuolelle suunniteltuun ratapihaan sekä Kulosaaren silta ja sille johtava pääkatu kokonaan muutettaisiin. Kun mainittuja kysymyksiä kuitenkin vielä ei voinut pitää lopullisesti ratkaisutuina, oli kaupunginasemakaava-arkkitehdin mielestä jaoituskaavan tämä osa toistaiseksi jätettävä vahvistamatta ja hankittava kaupunginvaltuuston hyväksyminen vain Verkkosaaren ja Vanhankaupungin välisen ranta-alueen jaoituskaavalle. Tämä alue oli pinta-alaltaan yhteensä n. 1,063,000 m², josta n. 396,000 m² oli mannermaata ja n. 667,000 m² täytettyä aluetta. Sille oli suunniteltu kaikkiaan 13 tehdaskorttelia, pinta-alaltaan n. 284,280 m², josta 66,000 m² täytemaata, sekä 11 varastokorttelia, pinta-alaltaan yhteensä n. 240,200 m², kaikki täytettyä maata. Tehdaskortteli n:o 667, jonka pohjoisosaan rakennettaisiin rakennuskonttorin varasto-osaston työpaja, oli aiottu kokonaan varattavaksi kaupungin omiin tarpeisiin. Kyläsaaren puhdistuslaitoksen rajat oli aikaisemmin määrätty laitokselle laadittujen piirustusten hyväksymisen³⁾ yhteydessä. Annalan itäpuolelta oli varattu tilaa uudelle puhdistuslaitokselle. Arabian tehdasalueen kohdalle oli suunniteltu vene-satama ja sen pohjoispuolelle pieni, Annalan tulevaan puistoalueeseen liittyvä rantapuistikko. Tehdas- ja varastokortteleita ei toistaiseksi ollut jaettu tontteihin.

Satamahallituksen antamassaan lausunnossa ilmoitettua, ettei sillä ollut mitään muistuttamista ehdotusta vastaan, rahatoimikamarin asiaa edelleen valmistelemaan asettama komitea puolsi ehdotuksen periaatteellista hyväksymistä, kuitenkin erinäisin pienin muutoksin ja lisäyksin. Niinpä Otavankadun varrelle ehdotettuja istutuksia oli laajennettava ja ulotettava ne Vanhankaupungin selän rantaan asti, mihin niinikään oli rakennettava laiturit Verkkosaarenkadun ja joko Kyläsaaren- tai mieluummin Kuusisaarenkadun välille sekä siitä pohjoiseen tavallinen rantaverhous. Edelleen oli ehdotettua vene-satamaa ympäröiville kaduille järjestettävä puuistutuksia sekä edellä mai-

¹⁾ Valt. pöytäk. 18 p. kesäk. 13 §. — ²⁾ Sm 16 p. huhtik. 2 §. — ³⁾ Ks. tätä kert. s. 60.

nittujen laituriin ääreinen rantavesi ruopattava 10 à 12 jalan syvyiseksi, jotta proomuilla ja pienehköillä aluksilla voitaisiin päästä laituriin ääreen.

Rahatoimikamari, joka kaikissa suhteissa omaksui komitean kannan, teki kaupunginvaltuustolle asiaa koskevan esityksen huomauttaen siinä m. m., että koko puheena olevaa aluetta koskeva jaoituskaava useista syistä oli käynyt välttämättömäksi, ja esittäen lisäksi, että valtuusto alustavasti hyväksyisi kyseisen ehdotuksen, jotta kaupungin viranomaiset saattaisivat alueella suoritettavissa töissään noudattaa määrättyjä suuntaviivoja. Jaoituskaavan lopullinen vahvistaminen ei kamarin mielestä vielä ollut välttämätöntä, vaan se oli tehtävä myöhemmin, sitten kun korttelien tonttijakoehdotus oli laadittu. Sen yhteydessä oli myöskin laadittava tarpeelliset kustannusarviot.

Rahatoimikamarin ehdotuksen mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti¹⁾ vastaisten erikoisjaoituskaavojen pohjaksi hyväksyä laaditun Hämeentien, Verkkosaaren, Vanhankaupungin selän ja Vantaanjoen suun rajoittaman alueen alustavan jaoituskaavan.

Oulunkylän asemakaava. Koska Helsingin pitäjän kunnanvaltuusto v. 1916 oli anonut, että Helsingin kaupunki laadituttaisi rakennuskaavan Oulunkylän huvilayhdyskunnalle, joka siihen aikaan kuului Helsingin maalaiskuntaan ja jonka alueesta kaupunki omisti n. 75 %, kaupungin yleisten töiden hallitus oli v. 1920 laadituttanut mainitun ehdotuksen. Sen jälkeen kun tästä huvilayhdyskunnasta v. 1921 oli muodostettu itsenäinen kunta, sikäläinen kunnanvaltuusto oli v. 1924 ilmoittanut voivansa omasta puolestaan hyväksyä mainitun ehdotuksen ehdoin, että siitä ei aiheutuisi kuluja Oulunkylän kunnalle eikä yksityisten oikeuden loukkaamista. Rahatoimikamari ei kuitenkaan ollut hyväksynyt tätä kantaa, minkä vuoksi kunnanvaltuusto oli v. 1926 tiedustellut kaupunginvaltuustolta, miten kaupunki oli aikonut järjestää rakennuskaavan toteuttamisen taloudellisen puolen. Kaupungin yleisten töiden hallitus, johon asia oli lähetetty, yhtyi kaupunginasemakaava-arkkitehdin lausuntoon, jossa tämä m. m. huomautti, että Oulunkylä oli osa Suur-Helsinkiä sekä, että koko kyseinen yhdyskunta vastedes yhdistettäisiin Helsingin kaupunkiin. Rakennuskaavaehdotuksen mukaan melkein kaikki puistot, torit ja urheilukentät sijaitsivat kaupungin omistamalla maalla, joten yksityisten maanomistajien ei tarvinnut luovuttaa sanottavasti enempää kuin tarvittava katua. Asemakaavan vahvistaminen ei kuitenkaan velvoittanut Oulunkylän kuntaa teettämään asemakaavaan merkittyjä katuja, toreja ja muita yleisiä paikkoja, vaan kunnan oman harkinnan varaan jäi, milloin ne oli rakennettava. Oulunkylän asemakaavaa ei ollut suunniteltava samojen perusteiden mukaan kuin jonkin pienen, syrjäisen kunnan, vaan ottaen huomioon Helsingin kaupungin laajenemismahdollisuudet. Mikään ei estänyt väliaikaisen asemakaavan laatimista siksi ajaksi, jolloin olosuhteet vielä olivat kehittymättömät, mutta sekun oli laadittava vastaisen kehityksen vaatimuksia silmälläpitäen. Missään tapauksessa ei olisi kaupungin etujen mukaista, että Oulunkylän kunta laadituttaisi asemakaavan omin neuvoin, kaupunkia kuulematta. Kaupunginasemakaava-arkkitehti oli likimääräisesti arvioinut asemakaavan toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset 163,300,000 markaksi, josta 102,000,000 markkaa tulisi kaupungin omistaman maan osalle ja 61,300,000 markkaa yksityisten maanomistajien maan osalle. Rakennustontteja asemakaavaan sisältyi n. 2,679,000 m², josta n. 1,800,000 m² kaupungin ja n. 879,000 m² yksityisten maanomistajien mailla. Näytti siltä, kuin

¹⁾ Valt. pöytäk. 12 p. marrask. 17 §.

rakennuskaavaehdotus mahdollisesti erinäisin muutoksin soveltuisi lopullisen asemakaavan pohjaksi, ja sen toteuttamisesta johtuvien taloudellisten kysymysten ratkaisu olisi jätettävä vastaisen lainsäädännön varaan, varsinkin koska tekeillä olevasta asemakaavalakiehdotuksesta todennäköisesti jonkun ajan kuluttua tulisi laki.

Kaupungin asemakaava-arkkitehdin lausuntoon muuten yhtyneen rahoituskamarin ehdotuksesta kaupunginvaltuusto päätti¹⁾ jättää Oulunkylän asemakaavan hyväksymisen ratkaisematta, kunnes mainittu kunta oli liitetty kaupunkiin.

Myöhemmin Oulunkylän kunnanvaltuusto ilmoitti²⁾ päättäneensä antaa kysymyksen oman asemakaavan laatimisesta Oulunkylän kunnalle tällä kerralla kokonaan raueta.

Lausunto Kulosaaren huvilakaupungin asemakaavaehdotuksesta. Läänin maaherra oli maistraatin välityksellä pyytänyt kaupunginvaltuuston lausuntoa Kulosaaren huvilakaupungin kunnanvaltuuston laatimasta mainitun huvilakaupungin asemakaavaehdotuksesta. Kaupungin asemakaava-arkkitehdin lausutua mielipiteenään, että asemakaavan vahvistaminen olisi siirrettävä tuonnemmaksi tai vahvistuksesta ainakin erotettava kaupungille kuuluvat Kulosaaren alueet, ja kaupungin yleisten töiden hallituksen yhdyttyä tähän rahatoimikamari anoi, että kaupunginvaltuusto lausunnossaan esittäisi kyseisen asemakaavan vahvistettavaksi muilta osiltaan paitsi niiden kaupungille kuuluvien alueiden suhteen, jotka sijaitsivat karttaan merkityn rajaviivan pohjois- ja länsipuolella. Valmisteluvaliokunta palautti kuitenkin asian kamariin antaen sille tehtäväksi ryhtyä neuvotteluihin Kulosaaren huvilakaupungin kunnanviranomaisten kanssa asemakaavaehdotuksen muuttamisesta siten, että sitä ei ulotettaisi käsittämään saaren pohjoisosassa olevia kaupungin alueita. Neuvottelujen kyseisessä suhteessa päätyttyä siihen, että asemakaavasta erotettaisiin kaupungin omistamat alueet, ottamatta lukuun muutamia yksityisiä tontteja, jotka sijaitsivat yksityisten omistamien alueiden keskellä ja joiden muodostusta sen tähden ei voitaisi millään tavoin muuttaa, valtuusto kamarin ehdotuksesta päätti³⁾ maaherralle annettavassa lausunnossa ehdottaa kyseisen asemakaavaehdotuksen vahvistettavaksi, kuitenkin siten, että vahvistuksesta erotettaisiin ne kaupungille kuuluvat alueet, jotka oli merkitty lausuntoon liitettynä karttaan.

Erään Kulosaaren osan jaotuskaava. Kulosaaren huvilakaupungin⁴⁾ asemakaavaa koskevan asian yhteydessä valmisteluvaliokunta antoi³⁾ rahoituskamarille tehtäväksi velvoittaa kaupungin yleisten töiden hallituksen laatimaan sen kaupungille kuuluvan Kulosaaren osan alustavan jaotuskaavaehdotuksen, joka ei sisältynyt kyseiseen kaupungin asemakaavaan.

2. Kiinteän omaisuuden hankintaa ja kaupungille kuuluvan tuollaisen omaisuuden luovutusta koskevat kysymykset.

Talin kartanon ostaminen. Vapaaherra A. Ramsay y. m. olivat tarjonneet kaupungin lunastettavaksi 15,500,000 markasta Talin kartanon, johon

¹⁾ Valt. pöytäk. 12 p. helmik. 16 §. — ²⁾ S:n 16 p. huhtik. 26 §. — ³⁾ S:n 18 p. kesäk. 2 §. — ⁴⁾ Ks. ylemp. t. s.